

I. МАКАРЕНКО,
вчителька англійської мови

Формування навичок читання на початковому етапі вивчення англійської мови

Початковий етап навчання надзвичайно важливий для подальшого розвитку школярів, оскільки у цьому віці відбувається становлення особистості, а навчальна діяльність стає домінуючою. Оволодіння технікою читання та вдосконалення її в наступних класах є обов'язковим складником навчання читанню англійською мовою і одним із основних завдань шкільного курсу вивчення іноземних мов.

Працюючи з дітьми молодшого шкільного віку, я зіткнулася з такою проблемою, коли учні не хочуть читати взагалі. Вони погано читають рідною мовою і навчатись іноземною в них немає жодного бажання. Тому для них недостатньо традиційних методів навчання, від кожного уроку вони чекають чогось більш цікавого й сучасного. Отож учителю є привід і необхідність бути у постійному творчому пошуку. Застосовуючи нові прийоми та завдання, можна досягти максимального підвищення ефективності уроку, високих практичних результатів, зберегти і розвинути інтерес до вивчення іноземної мови.

Ось чому переді мною постало завдання підібрати методику, яка б з першого заняття захопила дитину читанням і дала змогу сприяти розширенню лексичного запасу, закріпленню граматичного матеріалу, засвоєнню структурних форм мови, вдосконаленню мовленнєвих умінь.

Розуміючи усі складнощі під час навчання читанню (44 звуки, можна записати 90 різними способами, різночитання однакових букв та словосполучень, невимовні літери, приголосні вимовляються не так, як називаються в алфавіті тощо), я орієнтуюся на використання методу цілих слів та методу фоніксів.

В основі методу цілих слів закладено читання цілих слів шляхом зорового сприйняття та запам'ятовування тих, що читаються не за правилами. Зауважу, що перед тим, як навчати дитину за цим методом, потрібно вивчити ці слова усно. Я використовую його на початковому етапі вивчення англійської мови. Діти, ще не знаючи літер англійської, не вміючи читати, візуально запам'ятовують графічне зображення слова зіставлене з малюнком.

Наприклад, при вивченні назв тварин спочатку варто опрацювати лексику (учні візуалізують слова, вимовляють їх, практикують у піснях та римівках і запам'ятовують), потім – переглянути відео, погратися з іграшками та картками (слова можна виокремлювати й подавати в різних кольорах або на картках для тренування правильності читання), лише опісля – можна приступати до читання. Для цього в нагоді стануть флеш – картки зі словами, використання настільної гри «Доміно» тощо.

Наступним етапом навчання читанню є метод фоніксів (звуко-буквений метод). Він спрощує процес, адже на відміну від зв'язків «алфавіт – транскрипція», діти вивчають не тільки звуки, а й варіанти їх злиття – блендів (blend від англ. – змішувати). За допомогою методу фоніксів діти не просто технічно заучують звуки й букви, а вчать відрізняти їх акустично на слух, ідентифікувати та поєднувати різні окремі звуки букв та комбінації літер, щоб скласти слово.

Фонікси допомагають учням розвинути навичку, яка дає їм змогу збагнути, як читати будь-яке слово англійською мовою. Діти легше вчать «розшифровувати» слова, розбиваючи їх на звуки, аніж запам'ятовуючи окремо 1000 слів. Наприклад, вимовляють кожну фонему в слові «shop»: /sh/ – /o/ – /p/, а потім поєднують їх, щоб скласти слово. У такий спосіб вони роблять перші кроки, щоб навчитися читати.

Метод фоніксів використовую у своїй практиці регулярно і жодного разу не пошкодувала, оскільки бачу гарні результати у своїх учнів.

Втілюючи в життя ці два методи навчання читанню, основними компонентами уроку англійської мови вважаю засоби зорової та слухової наочності. Її можна створити самому, або знайти в інтернеті.

Щоб допомогти дітям покращувати мовлення, поповнювати словниковий запас, а також збільшувати швидкість читання, я розробила тренажер "Reading for every day".

Посібник містить зразки вправ для формування навичок читання учнів початкової школи, для відпрацювання правильної вимови звуків, скоромовки та римівки з ілюстраціями до них.

**Оксана ЄВЧУК,
Ірина ДОЦЕНКО**
Кам'янець-Подільський ліцей № 9 ім.А.М.Трояна.

Технології навчання ефективного читання на уроках англійської мови

Сучасна освіта потребує нових стратегій викладання, метою яких є забезпечення умов для навчання ефективного читання, а саме: спонтанності, розуміння прочитаного та мотивації навчання, що є особливими елементами активного залучення дітей до процесу читання.

Працюючи з дітьми різних вікових груп, ми розробили серію власних посібників для аудиторного та позакласного читання, які відображають сучасні підходи до навчання читання, як молодших, так і старших школярів, що базуються на технологіях навчання читання за допомогою акустично-зорового підходу та використання мережі Інтернет.

Власний досвід роботи з молодшими школярами

Особлива увага приділена читанню голосних у закритих та відкритих складах і буквосполучень. Посібник також містить додаток зі звуковим супроводом, спрямований на розвиток, формування й удосконалення таких видів мовленнєвої діяльності, як аудіювання, читання та говоріння. Таким чином, його можна з успіхом використовувати як на уроці, а так і пропонувати учням для самостійної роботи.

На першій сторінці міститься алфавіт, де можна прослухати назви букв та проспівати пісню "The ABC". На інших сторінках – слова з відповідною фонемою та скоромовка або римівка з ілюстрацією до неї, адже рима з яскравими ілюстраціями допомагає швидше та краще засвоїти нові слова.

Наочність допомагає учням засвоювати мовний матеріал на уроках англійської мови осмислено та з інтересом. Важливо лише правильно та вдало використовувати різні види наочності.

Використані джерела

1. Використання «кольорового» читання англійською мовою в початкових класах школи / М.В. Денисенко // Іноземні мови. – 2001. – № 3. – С. 36-37.
2. Цілісна загально дидактична модель змісту навчання іноземних мов : [монографія] / Р.Ю. Мартинова. – К. : Вища шк., 2004. – 454с.
3. Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою / Денисенко М.В. // Київ, – 2004. 471 с.
4. Навчання англійської мови в середній школі / Старков А.П. // Київ, – 1979. 224 с.
5. Навчання техніки читання англійською мовою / Маюха Г.В. //Наука і освіта. – 2013. № 6. С. 162–166.
6. "Reading for every day" тренажер для читання. 2023